

האמת של המיתוס: מסע אל הנפש הקולקטיבית באמנות, בסיפור ובריטואל

סדנה עם אסי משולם

בסדנה בת 5 שעות, נצא למסע בעקבות רעיון "הלא־מודע הקולקטיבי" של קרל יונג, וננסה להבין מהי האמת העמוקה העומדת מאחורי המיתוסים, האגדות, החלומות ויצירות האמנות שלנו. דרך מיתוסים, יצירות אמנות, קולנוע ותרבות פופולרית נשאל מהו ארכיטיפ, מדוע אותם סיפורים, דמויות ודימויים שבים ומופיעים בתרבויות שונות ובתקופות שונות, מדוע אנחנו ממשיכים ליצור גרסאות חדשות לסיפורים עתיקים, ובאיזה מובן יכול מיתוס להיות "אמיתי" גם כאשר אף אחד מן האירועים שהוא מתאר לא התרחש מעולם.

במהלך המפגש נתמקד בסיפורי בריאה ובמתח שבין כאוס לקוסמוס, ונבחן כיצד הם מעניקים צורה למפגש שבין המודע ללא־מודע ובין המוכר, המסודר והנשלט לבין מה שחורג מהם. מתוך הדיאלקטיקה הזאת נעקוב אחר כמה מן האשכולות הארכיטיפיים הגדולים של התרבות האנושית: הפרדה ואיחוד, בריאה והרס, מוות ולידה מחדש, המפלצת והגיבור, הירידה אל המעמקים והשיבה מהם. נבחן כיצד מבנים אלה מקבלים גוף לא רק בסיפור ובדימוי אלא גם בריטואל, המאפשר לאדם להשתתף במיתוס ולחוות אותו הלכה למעשה. לצד הלימוד העיוני נתנסה בתרגילי כתיבה, דמיון ועבודה עם דימויים, שבאמצעותם ננסה לזהות את המפגש שבין החומר המיתי והקולקטיבי לבין הסיפור האישי של כל אחד ואחת מאיתנו.

אסי משולם הוא אמן, חוקר ופרופסור חבר במחלקה לאמנות באוניברסיטת חיפה, שבראשה עמד בשנים 2017–2022. בוגר לימודי אמנות וארכיאולוגיה ובעל תואר שני בחקר המקרא, שבמסגרתו חקר את הדת והפולחן הפיניקיים. יצירתו, מחקריו והוראתו עוסקים לאורך שנים במפגש שבין אמנות, מיתולוגיה, דת, ריטואל ופסיכואנליזה, ובאופן שבו דימויים וסיפורים עתיקים ממשיכים לפעול בתרבות ובנפש העכשווית. הגותו של קרל יונג ומושגים כגון ארכיטיפ, הלא־מודע הקולקטיבי, מיתוס וריטואל תופסים מקום מרכזי בקורסים ובסדנאות שהוא מלמד. כאמן הציג משולם בתערוכות רבות בארץ ובעולם וזכה בפרסים, בהם פרס שרת התרבות לשנת 2014. עבודתו משתרעת על פני ציור, רישום, פיסול, מיצב, וידאו, אמנות דיגיטלית וכתיבה, והוא מרצה במסגרות שונות על אמנות ותרבות ועל נקודות המפגש שלהן עם פסיכואנליזה, פילוסופיה, אנתרופולוגיה, מיתולוגיה וארכיאולוגיה.